

Anomi Toplular

Toplumların çimentosu olan ve toplumu bir arada tutan ilkeler parçalanıp, kültür, etik, ahlak, hukuk, adalet gibi insanlığa dair tüm üst değerler yok edildikçe, toplum çöker, umudunu yitirir, her şey kokuşur, çoğunluk o kokuya alışır; hatta rahatsız olmayacak konuma gelir. İnsanlar hayattan zevk almaz. Gençler başta olmak üzere, kimse geleceğe dair hiçbir umut besleyemez, insanlar motivasyonunu hatta yavaş yavaş bilincini yitirir,

Anomi, bireylerin ve toplumun anlam kaybına uğraması demektir. İnsanlar normlarını, içinde yaşadıkları toplumlardan alırlar. İnsanları bir arada tutan ortak ahlaki değerler ve hukuk kuralları işlevsiz hale geldiğinde, bu normlar dağılır. Hayatın anlamsızlaşması, değersizlik duygusu, heyecan yitimi, hedef belirleyememe, hiçbir şeyin hiçbir zaman düzelmeyeceğine olan inanç, umutsuzluk ve çaresizlik, görünmez bir zehirli gaz gibi bilinci yavaş yavaş öldürür.

Böylesi toplumlarda, kurallar birbiriyle çelişir. Bir gün alınan karar veya söylenen söz, ertesi gün inkâr edilir. Kanun ve kurallara uymamanın yaptırımını olmaz. Uygulamalar keyfidir; akıl erdirilemez!

Giderek ilkesiz, sorumsuz davranmak sıradanlaşır; kuralsızlık yerleşik kültür halini alır. Ortak değerlerin kaybı, insanların birbirine olan duyarlılığını ve saygısını da azaltır. Dayanışma ortadan kalkar. Paylaşım duygusu yok olur, bencillik artar. Şiddet tırmanır...

Cehalet, akla ve aydınlığa fütursuzca saldırma cesaretini bulur kendinde. Çünkü ileriye ve aydınlığa yönelik ortak bir utku, bir ülkü yeşeremez böylesi toplumlarda...

Eđitimnin önemi azalır. Eđitim, hayatı keşfetme heyecanını yitirir; yerini bir yerlere girip para kazanmak için bir kâğıt parçası edinme telaşına bırakır.

Anomi bazen anarşi ile karıştırılır ki, bu yanlıştır. Anarşide, siyasi bir otorite veya yönetime başkaldırı vardır. Anomide, bir hedef yoktur.

Pusulasız gemi gibidir, anomik toplumlar. Yönünü yitirmiştir!

Kitle iletişim araçlarının da bu değersizliklerin temsilcilerini sürekli ekranlara ve basına taşımasıyla, yaşanan tuhafıklar normalleştirilir.

Böylece, eğitimsiz ve bireyleşememiş kitleler, kısa sürede benzer davranışlar sergilemeye başlarlar.

Bu durum toplumda moral çökmesi ve hukuk eksikliğine yol açar. Tüm geçmiş toplumsal modeller göstermiştir ki, ekonomik dengesizliğin arttığı tüketim toplumlarında şiddete yönelim kaçınılmaz olarak artmaktadır. Bunun nedeni, bu tür toplumların bireylerinin birbirilerine yabancılaşmaları nedeniyle birbirleriyle ilişkilerini, birbirilerini nesneleştirerek kurmalarında yatmaktadır. Böyle bir ortamda mekâna yabancılaşan insanın ötekini bir nesne olarak görüp ona şiddet uygulamasının önüne geçilmesi imkânsızlaşır.

(Norm: Ödül ve cezalarla güvence altına alınan, yaptırımını olan kurallar sistemidir)

Emile Durkheim (1858-1917)

(Alıntıdır)